

การทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ถั่วคาดแห้ง ร่วมกับฟางข้าวหรือชังข้าวโพดเป็นแหล่งอาหารทรายในสูตรอาหารผสมสำเร็จสำหรับโคให้นม ศึกษาในโคนมลูกผสมไฮลสไตน์ฟรีเชียน อายุเฉลี่ย 6.0 ± 1.8 ปี น้ำหนักเริ่มนั้นเฉลี่ย 430.0 ± 63.0 กิโลกรัม วันที่ให้นมเริ่มนั้นเฉลี่ย 131.0 ± 15.6 วัน ใช้โคทดลองจำนวน 4 ตัว ตามแผนการทดลองแบบ 4×4 ลาดินสแควร์ แต่ละระยะการทดลองใช้เวลา 21 วัน สูมให้โคได้รับสูตรอาหารผสมสำเร็จ 4 สูตร ที่มีสัดส่วนของถั่วคาดแห้ง ฟางข้าว และชังข้าวโพดเป็นแหล่งอาหารทราย (ดังนี้ 1) สูตรอาหารผสมสำเร็จที่มีการใช้ถั่วคาดแห้ง: ฟางข้าว: ชังข้าวโพด 20:20:0 เปอร์เซ็นต์ (TMR1) 2) สูตรอาหารผสมสำเร็จที่มีการใช้ถั่วคาดแห้ง: ฟางข้าว: ชังข้าวโพด 20:0:20 เปอร์เซ็นต์ (TMR2) 3) สูตรอาหารผสมสำเร็จที่มีการใช้ถั่วคาดแห้ง: ฟางข้าว: ชังข้าวโพด 30:10:0 เปอร์เซ็นต์ (TMR3) 4) สูตรอาหารผสมสำเร็จที่มีการใช้ถั่วคาดแห้ง: ฟางข้าว: ชังข้าวโพด 30:0:10 เปอร์เซ็นต์ (TMR4) อาหารทดลองทุกสูตรมีโปรตีน 14 เปอร์เซ็นต์วัตถุแห้ง มีพลังงาน 2.4 เมกะแคลอรี่ต่อกิโลกรัมวัตถุแห้ง

จากการทดลองพบว่า ปริมาณการกินได้ต่อวัน ปริมาณการกินได้คิดเป็น佩อร์เซ็นต์น้ำหนักตัว และปริมาณการกินได้คิดเป็นกรัมต่อกิโลกรัมน้ำหนักตัว^{0.75} สัมประสิทธิ์การย่อยได้ไม่มีความแตกต่างกัน ($p>0.05$) เมื่อเพิ่มระดับของถั่วคาดแห้งจาก 20 เปอร์เซ็นต์เป็น 30 เปอร์เซ็นต์ในสูตรอาหารผสมสำเร็จ เช่นเดียวกับการใช้ถั่วคาดแห้งร่วมกับฟางข้าว หรือร่วมกับชังข้าวโพดในสูตรอาหารผสมสำเร็จ และพบว่า ระดับของถั่วคาดแห้งทึ้งสองระดับไม่ส่งผลกระทบต่อความเป็นกรด-ด่าง ความเข้มข้นของกรดอะซิติก กรดฟอร์โนนิค กรดบิวทิริก ความเข้มข้นของแอมโมเนียม-ในโตรเจนภายในกระเพาะรูเมน และญูเรียม-ในโตรเจนในพลาスマ แต่มีผลต่ออุณหภูมิของของเหลวจากกระเพาะรูเมน ($p<0.05$) ส่วนการใช้ชังข้าวโพดร่วมกับถั่วคาดแห้งส่งผลต่อแอมโมเนียม-ในโตรเจนภายในกระเพาะรูเมนที่ลดลง ($p<0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ฟางข้าวร่วมกับถั่วคาดแห้ง ผลผลิตน้ำนม โปรตีน น้ำตาลแลคโตส และของแข็งทึ้งหมดในน้ำนมไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$) ขณะที่ค่าไขมันในน้ำนมเพิ่มสูงขึ้น ($p<0.05$) และผลผลิตน้ำนมปรับไขมัน 4 เปอร์เซ็นต์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ($p<0.08$) เมื่อเพิ่มระดับถั่วคาดแห้งในสูตรอาหารผสมสำเร็จ การใช้ชังข้าวโพดหรือฟางข้าวไม่มีผลต่อปริมาณผลผลิตน้ำนมและองค์ประกอบน้ำนม การเพิ่มระดับถั่วคาดแห้งจาก 20 เปอร์เซ็นต์เป็น 30 เปอร์เซ็นต์ มีผลทำให้ประสิทธิภาพการใช้อาหารมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ($p<0.07$) เมื่อประเมินผลตอบแทนจากการจำหน่ายน้ำนมที่ปรับไขมัน 4 เปอร์เซ็นต์แล้วหลังหักต้นทุนค่าสูตรอาหารผสมสำเร็จ พบร้า สูตรอาหารผสมสำเร็จที่มีระดับถั่วคาดแห้ง 30 เปอร์เซ็นต์ มีแนวโน้มสูงกว่าสูตรอาหารผสมสำเร็จ ที่มีระดับถั่วคาดแห้ง 20 เปอร์เซ็นต์ (57.5 และ 54.8 บาทต่อวัน ตามลำดับ) ($p>0.07$)

จากการทดลองครั้งนี้ สรุปได้ว่าสามารถใช้ถั่วคาดแห้ง 30 เปอร์เซ็นต์ ร่วมกับฟางข้าวหรือชังข้าวโพด 10 เปอร์เซ็นต์ เป็นแหล่งอาหารทรายในสูตรอาหารผสมสำเร็จในโคนมที่ให้ผลผลิตน้ำนม 10-15 กิโลกรัมต่อวัน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการกินได้ กระบวนการหมักภายในกระเพาะรูเมนและผลผลิตน้ำนม แต่ทำให้ไขมันในน้ำนม ประสิทธิภาพการใช้อาหาร และผลตอบแทนจากการให้อาหารดีกว่าสูตรอาหารผสมสำเร็จที่มีถั่วคาดแห้ง 30 เปอร์เซ็นต์

The objective of this experiment was to study the effects of levels of cavalcade hay, rice straw and corn cobs as roughage source in total mixed ration (TMR) on intake, digestibility, rumen fermentation, milk production and milk composition in lactating dairy cows. Four crossbred Holstein Friesian cows with age 6.0 ± 1.8 years, initial weight 430.0 ± 63.0 kg and days in milk 131.0 ± 15.6 days were allotted to receive one of four dietary treatments; 1) containing cavalcade hay, rice straw and corn cobs as roughage sources at 20:20:0, 2) containing cavalcade hay, rice straw and corn cobs as roughage sources at 20:0:20, 3) containing cavalcade hay, rice straw and corn cobs as roughage sources at 30:10:0 and 4) containing cavalcade hay, rice straw and corn cobs as roughage sources at 30:0:10. All dietary treatments contained similar crude protein (14%) and energy (2.4 Mcal ME/kg DM). The experiment was carried out according to a 4X4 Latin square design and each period lasted for 21 days.

The results showed that dry matter intake (%BW and g/kgBW^{0.75}), digestibility coefficients were not significantly different ($p>0.05$) among dietary treatments. Ruminal pH, volatile fatty acid, and plasma urea nitrogen were not different by neither levels of cavalcade hay nor rice straw or corn cobs. Milk yield, protein, lactose and total solid in milk were not different among dietary treatments. Milk fat was increased by levels of cavalcade hay ($p<0.05$). Increase levels of cavalcade hay resulted increased feed efficiency ($p<0.07$). 4%FCM milk income over feed of cows fed TMR containing cavalcade hay 30% (57.5 Baht/d) tended to higher than TMR containing cavalcade hay 20% (54.8 Baht/d) ($p>0.05$). It is, therefore, concluded that TMR contained 30% of cavalcade hay with either 10% of rice straw or corn cobs appropriate proportion used for lactating dairy cows producing 10–15 kg milk/d.